

AZ OEE ERDÉSZETTÖRTÉNETI SZAKOSZTÁLYÁNAK HÚSZ ÉVE

Az 1963. év őszén határozta el néhány, a történelem iránt érdeklődő egyesületi tag, hogy a kutató munka összefogására és bizonyos fokú együttműködés elérésére szervezetet hoznak létre az OEE-n belül. Ebben az időben tartotta első ülését az Erdészeti Kutató Intézet Nemzetközi Szervezetének keretében alakult Erdészettörténeti Szekció Bécsben. Úgy látszik, hogy erre megérett az idő országhatáron belül és nemzetközi viszonylatban egyaránt.

A dr. Ágfalvy Imre kezdeményezésére összegyűjtött 17 lelkes vállalkozó azzal a kéréssel fordult az egyesület vezetőségéhez, hogy mint külön bizottság, vagy szakosztály működhessen a jövőben. Az egyesület vezetősége ennek habozás nélkül eleget is tett és szakosztály formájában a működés megkezdéséhez hozzájárult. A munka haladéktalanul meg is kezdődött, 1964. február 25-én került sor az első rendes szakosztályi ülésre, amelyen egy történelmi témájú előadás is elhangzott. Az ülésen természetesen élénk vita volt a célok és a működés módszereinek kialakításáról. A megjelentek dr. Ágfalvy Imrét szakosztályvezetőnek és dr. Kolossváry Szabolcsnét titkárnak egyhangúan megválasztották. Elhatározták, hogy kéthónaponként összejönnek, amikor egy-egy szakmai előadást meghallgatnak és megvitatják az együttműködés lehetőségeinek, fejlesztésének kérdését.

Első olyan feladat, amely szervezett összedolgozást tett szükségessé az egyesület 100 éves történetének megírása volt. Dr. Ágfalvy Imre, dr. Csőre Pál, dr. Kolossváry Szabolcsné és Reuter Camilló adatgyűjtése alapján Király Pál írta meg ezt a MTESZ házi nyomdájában elkészített könyvet.

1965-ben merült fel az az elgondolás, hogy a szakosztályüléseken elhangzó előadásokat, valamint a csupán szűkebb körű érdeklődésre számotartó erdészettörténeti dolgozatokat a megindítandó „Közlemények”-ben kiadjuk. Ennek megfelelően már ebben az évben elkészült az Erdészettörténeti Szakosztály Közleményei-nek I. száma, amelyet azután 1978-ig még 11 szám követett.

1966-ban 18 szakosztályi tagot tartottunk nyilván. Ez a szám csak lassan emelkedett és még 1975-ben is csak 25 név szerepelt névsorunkban. Ezért szükségessé vált az erdészettörténet tárgyának, az erdészettörténészek munkájának szélesebb körű megismertetésével újabb érdeklődők bevonása szakosztályi munkánkba. Ezt azzal igyekeztünk elérni, hogy nemcsak Budapesten, hanem vidéki városokban is kezdünk szakosztályi üléseket rendezni. Az első vidéki ülést 1967-ben Sopronban tartottuk az Erdészeti és Faipari Egyetemmel, valamint az OEE helyi csoportjával közösen. Azután, már 1968-ban javasoltuk, hogy az egyesület írjon ki erdészettörténeti tárgyú pályázatokat. Az első ilyen pályázat kiírására még ebben az évben sor is került.

A szakosztály vezetésében 1966-ban annyiban történt változás, hogy dr. Csőre Pál lett a titkár, 1967-ben pedig Király Pál vette át a szakosztály vezetését. Még 1967-ben újabb vidéki ülést rendeztünk. Ezúttal Pécs látta vendégül az erdészettörténészeket.

A 60-as évek végén döntő eseményként értékelhetjük kapcsolatainknak az agrártörténészekkel való felvételét. Erről már 1968-ban is tárgyaltunk. Gunst Péter, aki akkoriban az Agrártörténeti Szemle szerkesztőségi titkára volt, felfigyelt működésünkre és az ő közvetítésével jutottunk el a Magyar Tudományos Akadémia Agrártörténeti Bizottságához. E bizottság előtt ismertettük munkánkat, céljainkat 1969. január 22-én.

1971-ben a szakosztály új vezetőséget választott. Ez alkalommal Csőre Pál lett a vezető és Hiller István a titkár. Tovább folytattuk a vidéki ülések sorát és eljutottunk Veszprémbe, Nagykanizsára, Miskolcra, Balassagyarmatra, Sárospatakra, Debrecenbe, Nyíregyházára, Szegedre, Kecskemétre. Volt közös rendezvényünk a budapesti helyi csoporttal és az OEE vadgazdálkodási szakosztályával is. Nyíregyházán az OEE helyi csoportjának keretében külön erdészettörténeti bizottság alakult.

A vadászattörténeti kérdések felé tulajdonképpen az 1971. évi budapesti Vadászati Világkiállítás terelte az érdeklődést. A világkiállítás ideje alatt erdészettörténeti szimpóziumot rendeztünk, amelyen neves magyar történészek (pl. László Gyula professzor) is előadást tartottak a magyar vadászat történetéről.

A szakosztály tagjainak egy része szorgalmasan jelentette meg egymás után történelmi munkáit. Ezeknek nemcsak az erdészeti szaklapok, hanem a MTA Agrártörténeti Bizottságával közösen rendezett ülés óta az Agrártörténeti Szemle is szívesen helyt ad. Kolossváry Szabolcsné: „A magyar erdészeti irodalom bibliográfiája 1945–1964” című munkája az Országos Erdészeti Főigazgatóság kiadványaként látott napvilágot 1966-ban. Ezután ő szerkesztette azt a gyűjteményes kötetet, amely

az Akadémiai Kiadónál jelent meg 1975-ben és amely javarészt a szakosztály tagjainak erdészettörténeti tanulmányait tartalmazza, számszerint 14-et. *Hegyi Imrének* „A népi erdőkielés történeti formái” című műve 1978-ban jelent meg. A magyar erdőgazdálkodás történetének első részét 13 évi kutató munka után írtam meg. (Csőre Pál: A magyar erdőgazdálkodás története. Középkor. Akadémiai Kiadó, Bp. 1980.) *Járasi Lőrinc* munkássága elsősorban Borsod, Abaúj és Zemplén megyék erdőgazdálkodásának történetére összpontosult. *Kollwentz Ödön* az erdészeti szoktatás történetével foglalkozó munkáit kell külön kiemelni. *Kovács János* az erdészeti helynévgyűjtés szorgalmazásával szerzett eddig is kimagasló érdemeket. *Nagy Domokos Imrével* együtt írtuk meg a magyar vadászat történetét a Nimród számára, amit a lap 1976–78. években 30 folytatásban közölt.

Bár az IUFRO-nak az Erdészeti Tudományos Intézet a tagja, a szakosztály is élénk kapcsolatot tartott ezzel a nemzetközi szervvel. 1979 óta a nyugatnémet *prof. dr. H. Rubner* az erdészettörténeti szekció vezetője. Rubnert egyesületünk 1979-ben Budapesten egy hétig vendégül látta. Ez alkalommal részt vett szakosztályunk egyik ülésén és előadást tartott „Az európai erdészettörténet fejlődése és problémái” címmel.

A nemzetközi kapcsolatok sorában kell említést tennem arról a kirándulásról, amelyet szakosztályunk az egyetemmel közösen rendezett 1973 októberében. Az út fő célja Selmechánya volt, ahol a régi erdészeti hagyományokat elevenítettük fel és meglátogattuk az egykori magyar erdészeti akadémia épületét.

1976-ban újabb vezetőségválasztás volt, amikor a szakosztály vezetőjévé ismét Csőre Pált, titkárává Nagy D. Imrét és szerkesztővé Kolossváry Szabolcsné vált. Választotta a tagság. A 70-es évek végére a taglétszámunk már meghaladta az 50 főt. 1979-ben írtunk ki utóljára pályázatot erdészettörténeti munkákra.

Összegzésül legyen szabad néhány számadatot is megemlíteni: a 20 év alatt 62 ülést tartottunk, s ezeken mintegy 140 előadás hangzott el. A szakosztály taglétszáma ezalatt több mint háromszorosára emelkedett. A „Közlemények”-nek 13 év alatt (1965–1978) 12 száma jelent meg. Ezekben 60 erdészettörténeti tárgyú dolgozat látható napvilágot.

Dr. Csőre Pál

AZ ERDÉSZETI FELSŐOKTATÁS TANSZÉKVEZETŐI

Több helyről érkezett igénynek szeltnénk eleget tenni tanszékvezetőink teljes jegyzékének közreadásával. A jegyzéket kronologikus sorrendben, az elnevezések változását követve állítottam össze. Nem a tárgyak előadóit, hanem a tanszékek vezetőit sorolom fel. Igaz, hogy történelmünk első felében a kettő között még nem volt különbség. A személyek rangját és címeit, beleértve a doktori címet is, nem közlöm.

Dr. Herpay Imre

Erdőrendezés

1872–1891	Sóltz Gyula
1891–1906	Fekete Lajos
1906–1910	Muzsnay Géza
1910–1954	Fekete Zoltán
1954–1976	Magyar János
1976–1978	Dobos Tibor
1978–1979	Kari vezetés (Herpay Imre)
1979–	Király László

Erdészet

1808–1831	Wilkins Henrik Dávid
1831–1834	Láng György, Schmall Frigyes
1835–1847	Feistmantel Rudolf
1847–1866	Schwartz Frigyes Ignác

Erdészeti szaktanfolyam

1866–1867	Belházy Jenő
1867–1871	Wagner Károly

Erdőművelés

1904–1922	Vadas Jenő
1922–1946	Róth Gyula
1946–1951	Magyar Pál
1951–1956	Jablánczy Sándor
1956–1958	Róth Gyula
1958–1959	Neuwirth János
1959–1961	Haracsi Lajos
1961–1983	Majer Antal
1983–	Gál János